

der besøge den, og saa vil den sikkert ogsaa kunne samle en hel Del af disse, og det vil ikke blive alene Gaardmændenes Børn, maaske ikke en Gang nærmest dem, men særlig Tjenestefolk, Husmændenes og Arbejdernes Sønner, de have jo ikke Lejlighed eller Raad til at søge deres Kundskaber forøgede ved et Ophold paa en Højskole eller paa anden Maade; men naar der tilbydes en saa nem Lejlighed som at benytte en god Aften-skole, saa ville de ogsaa gøre det. Jeg tror derfor, at en saadan Bevilling vil være til overmaade stor Gavn for disse Samfundsklasser, som nærmest ville besøge Aften-skolen. Ganste vist bør Lærerne have en Godtgørelse for denne Undervisning; men det Honorar behøver ikke at være meget stort, Lærerne ere vant til at være nøjsomme, de ere ikke vant til at faa nogen stor Betaling for deres ofte meget brydsomme og besværlige Gerning; men Honorar maa der gives, og det Honorar maa uddeles efter visse nærmere bestemte Regler, og hvis det sker, er jeg vis paa, at Aften-skolernes Antal meget snart vil blive forøget meget betydelig. Der siges i Anmærkningerne, at vi have nu noget over 500 Aften-skoler. Jeg er vis paa, at naar denne Bevilling bliver givet, saa vil dette Antal vist nok blive fordoblet og maaske mere end fordoblet.

Men saa er ganste vist Spørgsmaalet: Skulle Fri-skolens Lærere ogsaa have Del i denne Bevilling eller ikke? Det ærede Medlem fra Aalborg (Berntsen) siger Ja, den højtærede Minister mener Nej. Jeg vil dog gerne bede den højtærede Minister overveje denne Sag nok en Gang. Jeg tror, det vilde være ganste urigtigt og baade ubilligt og uretfærdigt, om ikke ogsaa Fri-skolens Lærere fik Del i denne Bevilling. Der er dog virkelig mange Fri-skolelærere, der have gjort et godt Arbejde i Fri-skolens Tjeneste og ogsaa have arbejdet i Aften-skolen, og jeg synes, det vilde være Uret, om man vilde udelukke dem fra en Understøttelse som den, Staten her formentlig vil give.

Maa jeg dernæst sige et lille Ord om Fortsættelses-skolen. Jeg kan i det hele i den Henseende henholde mig til, hvad det ærede Medlem fra Aalborg (Berntsen) har sagt. Jeg er ikke nær saa glad ved denne Bevilling som ved Bevillingen til Aften-skolen. Jeg tror ikke, det er heldigt at støtte denne Fort-

sættelses-skole, og jeg kan ogsaa forfikre den højtærede Minister, at det vil gaa saaledes, som det ærede Medlem fra Aalborg pegede paa, at giver man først Understøttelse til de saa vidt jeg husker 27 Skoler, vi have nu, saa vil det kun være ganste saa Nar, inden vi have det dobbelte Antal, og saa kan man ikke standse, men maa ogsaa give Understøttelse til dem. Jeg tror, man her er inde paa et Skraaplan, som man vel maa vogte sig for. Man maa heller ikke glemme, at disse Skoler særlig besøges af Gaardmænds og bedre stillede Folks Børn, hvorimod Husmændenes og Arbejdernes Børn af ganste naturlige Grunde ikke kunne besøge dem, da de skulle ud at tjene straks efter Konfirmationen. Jeg er ogsaa bange for, at hvis man understøtter disse Fortsættelses-skoler og bliver ved dermed, vil det udfylde en Reform af vort Almue-skolevæsen, og det bør det dog nødig gøre. Der har Staten en stor Opgave at udføre, Almue-skolen trænger til at forbedres, Undervisningen trænger til at højes, og det kan ikke ske ved Kommunernes Hjælp alene, Staten maa træde til. Lad os saa Skolens to Klasser delte i fire, lad os saa flere Lærere ude i Landet! Der bør Staten træde til, og der bør den gøre Regning paa, at det er ikke ubetydelige Summer, der ville gaa med. Jeg vilde grumme nødig, hvis det skulde hidrage til at udfylde denne Reform, at man støtter Fortsættelses-skolen. Jeg tror ganste vist, at hvis man tog de Udgifter, som foreslaas til Fortsættelses-skolen, og lagde dem til Bevillingen til Aften-skolen, vilde det være heldigere for de Samfundsklasser, som trænge haardest til at blive støttede.

Der er endnu en Bemærkning, som jeg vil gøre til Bevillingen paa § 27, ogsaa under Kultusministeriet. Der er som sædvanlig opført et Beløb af 400,000 Kr. som midlertidigt Tilskud til Skolefondene, som skal bruges til Lønningstillæg for Lærere og Lærereinder. Jeg tror, at det Beløb bør forhøjes ganste betydelig. Det er saaledes, at Lærerlønningen er bleven betydelig lavere, end den var for nogle Aar siden. Den væsentligste Del af Lærerlønningen indkommer jo ved Betaling for Korn efter Kapitelstatsten og ved Udbyttet af Jordlodden. Men nu vilde vi allesammen, at Kapitelstatsten er meget lav, er gaet betydelig ned, og at